

**Kotona asumista tukevien
palvelujen tukipalvelujen ja
kotihoidon myöntämisen
perusteet ja soveltamisohjeet –
muutokset 2023**

keusote.fi

HYVINKÄÄ | JÄRVENPÄÄ | MÄNTSÄLÄ | NURMIJÄRVI | PORNAINEN | TUUSULA

Päivitettävät asiakirjat

Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymän vahvistamat

- Ikääntyneiden kotihoidon myöntämisperusteet ja soveltamisohjeet (11.5.2021) sekä
- tukipalvelujen myöntämisen asiakirja Minun toimiva arkeni (21.1.2020)

tulee päivittää vastaamaan voimaan tulleita sosiaalihuoltolain sekä lain ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta ja iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvveluista (vanhuspalvelulaki) muutoksia.

Samalla tukipalvelujen ja kotihoidon palvelukokonaisuudet yhdistetään samaan asiakirjaan, joka korvaa aiemmat edellä mainitut asiakirjat.

Vanhuspalvelulaki 15 a § (8.7.2022/604)

RAI-arviointivälineistön käyttäminen

- Hyvinvointialueen on käytettävä RAI-arviointivälineistöä iäkkään henkilön toimintakyvyn arvioinnissa, jos hän ammattihenkilön alustavan arvion mukaan tarvitsee säännöllisesti annettavia sosiaalipalveluja hoitonsa ja huolenpitonsa turvaamiseksi. Lisäksi hyvinvointialueen on huolehdittava, että RAI-arviointivälineistöä käytetään myös silloin, kun iäkäs henkilö saa edellä tarkoitettuja hyvinvointialueen järjestämiä palveluja ja hänen olosuhteissaan tapahtuu olennaisia muutoksia.
- Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen on huolehdittava siitä, että hyvinvointialueilla on maksutta käytettävissä RAI-arviointivälineistö ja saatavilla koulutusta välineistön käyttöön.

RAI-järjestelmän avulla

- selvitetään asiakkaiden palvelutarpeet
- kohdennetaan palvelut oikein ja tarpeenmukaisesti.

RAI-välineistön käyttö on aloitettava viimeistään siirtymäajan päättyessä 1.4.2023.

Keusotessa ikääntyneiden toimintakykyä ja palvelutarvetta arvioidaan RAI-arviointivälineistön avulla. Palvelujen myöntämisessä käytetään ohjaavia RAI-mittariarvoja.

Päivitettävissä myöntämisen perusteissa mittariarvot ovat linjassa asumispalvelujen myöntämisen perusteiden kanssa.

SHL 14 § Tuen tarpeisiin vastaavat sosiaalipalvelut

- Hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluvina sosiaalipalveluina on järjestettävä sen sisältöisenä ja siinä laajuudessa kuin tässä tai muussa laissa säädetään:

- 1) sosiaalityötä;
- 2) sosiaaliohjausta;
- 3) sosiaalista kuntoutusta;
- 4) perhetyötä;
- 5) lapsiperheen kotipalvelua;
- 6) **tukipalveluja;**
- 7) **kotihoitoa;**
- 8) tilapäistä asumista;
- 9) tuettua asumista;
- 10) yhteisöllistä asumista;

- Tukipalvelut ja kotihoito on irrotettu omiksi palveluikseen
- Kotihoitoon sisältyy kotisairaanhoido
- Kotipalvelu-käsite on käytössä enää lapsiperheiden kotipalvelussa

- 11) ympärivuorokautista palveluasumista;
- 12) laitospalveluja;
- 13) liikkumista tukevia palveluja;
- 14) päihdetyötä;
- 15) mielenterveystyötä;
- 16) kasvatus- ja perheneuvontaa;
- 17) lapsen ja vanhemman välisten tapaamisten valvontaa;
- 18) omaistaan ja läheistään hoitavan henkilön vapaata;
- 19) opiskeluhuollon kuraattoripalveluja.

SHL 19 § Tukipalvelut

- Tukipalveluilla tarkoitetaan palveluja, joilla luodaan ja ylläpidetään henkilön kodissa sellaisia olosuhteita, että hän voi suoriutua jokapäiväiseen elämään kuuluvista toiminnoista mahdollisimman itsenäisesti, sekä palveluja, joiden avulla henkilö voi saada hyvinvointia tuottavaa sisältöä elämäänsä.
- Tukipalveluina järjestetään henkilön yksilöllisen tarpeen mukaan:

- 1) ateriapalvelua;
- 2) vaatehuoltopalvelua;
- 3) siivouspalvelua;
- 4) asiointipalvelua;
- 5) osallisuutta ja sosiaalista kanssakäymistä edistävää tai tukevaa palvelua.

Tukipalveluja järjestetään henkilölle, joka tarvitsee niitä sillä perusteella, että hänen toimintakykynsä on alentunut korkean iän, sairauden, vamman tai muun vastaavan syyn vuoksi. Lisäksi tukipalveluja järjestetään henkilölle, joka tarvitsee niitä erityisen perhe- tai elämäntilanteen perusteella.

Hyvinvointialueen velvoitetta on vahvistettu näiden järjestämiseksi. Keusote ei tuota itse: asiakas ohjataan hankkimaan yksityisiltä palveluntuottajilta. Keusotessa on käytössä tulorajasidonnainen kotiapupalveluseteli, jonka käytöstä on erillinen toimintaohje ja joka myönnetään asiakasohjauksesta.

SHL 19 a § Kotihoito

- Kotihoidolla tarkoitetaan palvelua, jolla huolehditaan, että henkilö suoriutuu jokapäiväiseen elämään kuuluvista toiminnoista kodissaan ja asuinympäristössään.
- Kotihoitoon kuuluu asiakkaan yksilöllisen tarpeen mukainen
 - 1) hoito ja huolenpito;
 - 2) **toimintakykyä ja vuorovaikutusta edistävä ja ylläpitävä toiminta;**
 - 3) muu kuin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettu henkilön suoriutumista tukeva toiminta;
 - 4) **terveydenhuoltolain 25 §:ssä tarkoitettu kotisairaanhoido.**
- Kotihoitoa järjestetään henkilölle, joka tarvitsee sitä sillä perusteella, että hänen toimintakykynsä on alentunut korkean iän, sairauden, vamman tai muun vastaavan syyn vuoksi. Lisäksi kotihoitoa järjestetään henkilölle, joka tarvitsee sitä erityisen perhe- tai elämäntilanteen perusteella. **Kotihoitoa järjestetään henkilön tarpeen mukaan vuorokaudenajasta riippumatta.**

Keusotessa kotihoidon myöntämisen perusteiden muutokset: palvelumäärän ylärajan ja parityön rajaamisen poistaminen.

Laajenevien velvoitteiden vaikutukset

- Laajenevana velvoitteena hyvinvointialueen on järjestettävä kotihoitoa asiakkaiden tarpeiden mukaan vuorokauden ajasta riippumatta, tarvittaessa myös öisin, jos asiakkaalla palvelutarpeen arvioinnin yhteydessä on todettu tarve saada yöaikaista hoitoa ja huolenpitoa.
 - > Jatkossa varautuminen yöaikaisen hoidon järjestämisen tarpeen mahdolliseen kasvuun edellä mainitusta ja yhteisöllisen asumisen lisääntymisestä johtuen.
- Laajenevat velvoitteet edellyttävät asiakkaiden ohjautumista entistä sujuvammin ennaltaehkäiseviin ja kevyempiin palveluihin, jotta kyetään viivästyttämään raskaamman palvelutarpeen syntymistä.
 - > Myöntämisen perusteissa korostetaan entistä vahvemmin tukipalvelujen, teknologisten ratkaisujen sekä etäpalvelujen ja etähoivan mahdollisuuksien täysimääräistä hyödyntämistä.

Kiitos!

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue